

Økonomistyringsordbog

I nedenstående er der foretaget en beskrivelse af de væsentligste begreber, der anvendes i forbindelse med drøftelse af kommunens budget, regnskab og generelle økonomi.

Generelt set gælder, at det kommunale budget og regnskab er udtryk for et "kasseregnskab", hvor alle indtægter og udgifter afholdes.

Reglerne for kommunernes budgettering og regnskabsafklæggelse fastlægges af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Generelt i kommunens økonomirapportering er der minus foran indtægter og overskud og ingen fortegn foran udgifter og underskud.

Navn	Beskrivelse
Anlægsindtægter	Salg af grunde og ejendomme er engangsindtægter og registreres som anlæg.
Anlægsinvesteringer	Indeholder rådighedsbeløb vedrørende samtlige anlægsprojekter, hvor der i budgetperioden afholdes udgifter. Et anlægsprojekt kan være flerårigt mens de udgifter, der afsættes i det enkelte år betegnes som rådighedsbeløb. Rådighedsbeløb er etårige, hvilket betyder, at når budgetåret er gået, skal der bevilges et nyt rådighedsbeløb, og så selvom der i "det gamle år" står et uforbrugt rådighedsbeløb tilbage. Denne bevilling opnås, når budgetoverførslen for anlæg godkendes af Kommunalbestyrelsen.
Anlægsramme	Når KL og regeringen aftaler den kommunale økonomi for det kommende år, aftales også en ramme for de kommunale bruttoanlægsudgifter. Bruttoanlægsudgifterne omfatter kun udgifter. Anlægsindtægterne fratrækkes ikke. Kommunerne skal under ét holde anlægsudgifterne indenfor rammen for at undgå sanktioner. Anlægsrammen fordeles normalt mellem kommunerne ud fra indbyggertallet.
Anlægsudgifter	Anlæg er udtryk for de af Kommunalbestyrelsen prioriterede anlægsprojekter for den kommende periode. Udgifterne til de enkelte anlæg afholdes straks i regnskabet, hvilket betyder, at der ikke opereres med afskrivninger. I forbindelse med budgetvedtagelsen afsætter Kommunalbestyrelsen anlægsbevillinger og rådighedsbeløb til anlæg. Anlægsbevillinger kan være flerårige og kan bestå af flere rådighedsbeløb, som er 1-årige. Et rådighedsbeløb skal frigives, inden anlægsarbejdet kan igangsættes. Hovedparten af Nordfyns Kommunes anlæg styres af medarbejdere i Teknik, Erhverv og Kultur i tæt samarbejde med det respektive fagområde.
Betinget statstilskud	Ved budgetlægningen er en andel af kommunens tilskud betinget af, om kommunerne under ét overholder aftalen mellem KL og Regeringen om rammerne for serviceudgifter og anlægsudgifter.
Bevilling	Det kommunale budget er udtryk for en bevilling.
Bevillingsniveau	En bevilling er Kommunalbestyrelsens delegation af budgettet til de budgetansvarlige. I Nordfyns Kommune gives bevillingerne til de stående udvalg. Der foretages en yderligere delegering i forhold til de institutioner, der har decentraliseringsaftale, idet de har deres egen rammebevilling.
Brugerfinansieret	I Nordfyns Kommune består det brugerfinansierede område af renovationsområdet, hvor udgifterne er finansieret af takster, der opkræves hos borgerne. Området omfatter både drift og anlæg. Grundlæggende skal området "hvile-i-sig-selv", og der kan ske opsparing af såvel overskud som underskud. Dette sker på særskilte konti.
Budgetoverførsel, anlæg	Anlægsbevillinger er oftest flerårige, hvorfor det er vigtigt at kunne overføre mindre-

Navn	Beskrivelse
	og merforbrug til det kommende år.
Budgetoverførsel, drift	For områder med decentraliseringsaftale samt særlige bevillinger kan der ske overførsel af mindre- og merudgifter fra det ene budgetår til det andet.
Driftsudgifter	Driftsudgifterne opgøres for det skattefinansierede område i serviceudgifter, overførselsudgifter, aktivitetsbestemt sundhed og statsrefusioner. Grundfilosofien er, at alle driftsudgifter er styrbare.
Faktisk gennemsnitlig likviditet	Kommunens likviditet opgøres ligeledes som et gennemsnit over de seneste 365 dage, jf. kassekreditreglen. Denne likviditet opgøres bagudrettet.
Faktisk kassebeholdning ultimo	Kommunens kassebeholdning opgøres ultimo hver måned og der rapporteres månedsvis til Økonomiudvalget herom i forhold til saldoen pr. opgørelsesdagen.
Finansforskydninger	Et kommunalt regnskab er et kasseregnskab. Forskydninger i forhold til kreditorer, tilgodehavender, refusioner og øvrige mellemregninger opsamles under finansforskydninger.
Fortrinsberettigede krav	Fortrinsberettigede krav omfatter opkrævninger, som påhviler ejendommen. Kravene har fortrinsret ved salg og eventuel tvangsauktion. Kommunens fortrinsberettigede krav hos boligejerne omfatter primært ejendomsskatter og renovation. Fra 2017 har kommunerne overtaget inddrivelsen af fortrinsberettigede kommunale krav fra SKAT. Betales kravene ikke, udsendes rykkere. Herefter foretages udlæg (pant) i ejendommen. Betales fortsat ikke, overgives kravet til advokat med henblik på eventuel tvangsauktion.
Forventet kassebeholdning ultimo	Kommunens kassebeholdning primo året fratrukket forventet likviditetstræk i budgetåret.
Forventet regnskab	I forbindelse med de kvartårlige budgetopfølgninger beregner administrationen et forventet regnskabsresultat.
Hovedoversigt	Hovedoversigten viser budgettets samlede udgifter og indtægter fordelt på hovedposter f.eks. drift, anlæg og forskydninger i gæld og tilgodehavender. Sidst i hovedoversigten fremkommer det samlede resultat i forhold til ændringer i likvide aktiver. Hovedoversigten opgøres først som et resultat af skattefinansieret område, dernæst som et resultat af brugerfinansieret område. Budgetreserver er afsat sidst i budgettet.
Indtægter	Nordfyns Kommunes indtægter består af: <ul style="list-style-type: none"> • skatteindtægter i form af personskatter, selskabsskatter, grundskyld mm. • Statslige tilskud, særlige tilskud samt beskæftigelsestilskud mm. Indtægterne fastlægges ved budgettet og udbetales med 1/12 hver måned. Grundskyld opkræves dog halvårligt i januar og juli måned.
Jordforsyningsområde	Jordforsyning rapporteres som anlæg og vedrører køb af jord, byggemodning og salg af jord. Jordforsyningen er opdelt i boligformål og erhvervsformål. Området er kendetegnet ved, at det over tid "hviler-i-sig-selv".
Kassebeholdning/likvide aktiver	Summen af kontanter, indeståender i bank samt beholdning af værdipapirer i kapitalplejeaftale (obligationer og aktier).
Kassekreditreglen	Ifølge lånebekendtgørelsen for kommuner skal gennemsnittet over de seneste 12 måneder af de daglige saldi på likvide aktiver være positivt. Gennemsnittet indberettes kvartalsvis til Indenrigsministeriet.

Navn	Beskrivelse
Korrigeret budget	I Nordfyns Kommune er der 3 budgetopfølgninger i forhold til budgettet. Henholdsvis den 31. marts, 30. juni og 30. september. Her fremkommer der reviderede skøn i forhold til det oprindelige budget. Det reviderede skøn kaldes korrigeret budget. Når der godkendes budgetoverførsler fra budgettet året før, indgår disse bevillinger ligeledes i det korrigerede budget.
Likviditetsbudget	I forbindelse med budgetlægningen udarbejdes et likviditetsbudget, hvoraf den forventede faktiske likviditet fremgår.
Oprindeligt budget	Når budgettet er vedtaget, bliver det vedtagne budget til "det oprindelige budget".
Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt sundhed	Hovedparten af udgifterne indenfor Arbejdsmarkedsudvalgets område benævnes overførselsudgifter. Det er udgifter til social overførsel til personer, f.eks. til ledige og syge borgere. Førtidspensioner under Social- og Sundhedsudvalgets område hører ligeledes under overførselsudgifter. Aktivitetsbestemt sundhed er kommunernes betaling til regionerne for behandling på regionernes sygehuse mv. Områderne er ikke på samme måde som serviceudgifterne omfattet af sanktionsmuligheder fra regeringens side.
Renter	Renter er forrentning af kommunens likvider, tilgodehavender og gæld samt realiserede kurstab/-gevinster. Posten opgøres som et nettobeløb.
Resultat af ordinær drift	Resultatet af ordinær drift fremkommer ved: Skattefinansierede indtægter - Driftsudgifter +/- Renter = Resultat af ordinær drift
Selvbudgettering	Kommunen kan vælge selv at skønne et forventet udskrivningsgrundlag samt forventet indbyggertal for det kommende år. Vælges selvbudgettering, foretager Økonomi- og Indenrigsministeriet efterfølgende en regulering af tilskud og skatter på baggrund af det faktiske indbyggertal og udskrivningsgrundlag mv. Vælges statsgaranti sker der ingen efterregulering af tilskud og skatter.
Serviceramme	Når KL og regeringen aftaler den kommunale økonomi for det kommende år, er serviceudgifterne ét af de vigtigste aftaleelementer. Kommunerne skal under ét holde serviceudgifterne indenfor en samlet ramme for at undgå sanktioner. Servicerammen fordeles som udgangspunkt mellem kommunerne ud fra det oprindelige budget til serviceudgifter året før.
Serviceudgifter	Serviceudgifter er budgettets tungeste udgiftsområde. Hovedparten af kommunens driftsudgifter hører til under betegnelsen serviceudgifter. Serviceudgifterne defineres som de samlede skattefinansierede driftsudgifter fratrukket udgifter til sociale overførsler til personer og aktivitetsbestemt sundhed.
Skattefinansieret	Det skattefinansierede område er udtryk for, at indtægter vedrørende skatter og tilskud fra Staten skal kunne dække udgifter vedrørende drift, anlæg samt renter og afdrag på lån. Jo større overskud, der kan skabes på driften, jo flere midler kan prioriteres til anlæg eller konsolidering af likviditeten.
Statsgaranteret udskrivningsgrundlag	I forbindelse med udmelding af økonomiaftalen modtager kommunerne et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og statsgaranteret tilskud for det kommende år på baggrund af statsgaranteret indbyggertal mm. Kommunalbestyrelsen vælger ved budgetvedtagelsen, om der ønskes statsgaranti eller selvbudgettering for det kommende år.

Navn	Beskrivelse
Statsrefusioner	Staten refunderer en andel af kommunernes udgifter til overførsler til personer, bl.a. kontanthjælp, sygedagpenge og pensioner.
Tillægsbevilling	Efter budgetvedtagelsen kan der gives en tillægsbevilling. En tillægsbevilling skal godkendes af Kommunalbestyrelsen og der skal angives finansiering. Jfr. Nordfyns Kommunes økonomiske politik gives der ikke tillægsbevillinger.
Tværgående artsoversigt	En tværgående artsoversigt viser budgettets samlede udgifter og indtægter fordelt på f.eks. lønninger, varekøb, tjenesteydelser og overførsler til personer.
Udskrivningsgrundlag	Summen af de skattepligtige indkomster, som danner grundlag for den kommunale indkomstskat.